Helsekrav for røyk- og kjemikaliedykkere: Eksempler på sykdommer

- Mer informasjon om NORRISK (arbeidstilsynet.no)
- Mer informasjon om helsekrav ved røyk- og kjemikaliedykking (arbeidstilsynet.no)

Skadelig bruk/ avhengighet

Diagnose	Beskrivelse	Konklusjon
Skadelig bruk/avhengighet	• rusmidler, legale/illegale • vanedannende legemidler • anabole androgene steroider og andre prestasjons-fremmende midler	Ikke helsemessig skikket. Misbruk av stoffer håndteres i tråd med anbefaling fra AKAN (akan.no). Bør utredes av spesialist i rus- og avhengighetsmedisin. Det kan det være aktuelt å gjennomføre rustesting som kontrolltiltak i tillegg til de vanlige helseundersøkelsene, for eksempel gjennom stikkprøvetester. Da må vilkårene i arbeidsmiljølovens kap. 9 om forholdsmessighet, drøfting, informasjon og evaluering mv. være oppfylt.

Psykiske helse

Diagnose	Beskrivelse	Konklusjon
Manisk/depressiv sinnslidelse	Bipolar lidelse	Ikke helsemessig skikket. Bør utredes av spesialist
Schizofreni		Ikke helsemessig skikket
Reaktiv psykose	Sinnssykdom utløst av at en har blitt utsatt for noe	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket. Må være utredet av spesialist, med overveldende sannsynlighet for at reaksjonen ikke vil gjenta seg, før tjenestedyktighet kan vurderes
Depressiv nevrose	Alvorlig nedstemthet	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket. Må være utredet av spesialist, med meget stor sannsynlighet for at reaksjonen ikke vil gjenta seg, før en kan vurdere tjeneste-dyktighet. Ved ev. medisinering må spesialist uttale seg om skikkethet.
Angstnevrose	Overdreven angst	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket. Må være utredet av spesialist, med meget stor sannsynlighet for at reaksjonen ikke vil gjenta seg, før en kan vurdere tjeneste-dyktighet. Ved ev. medisinering må spesialist uttale seg om skikkethet.
Fobier	Unormal frykt	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket. Personer med klaustrofobi (frykt for trange rom) eller høydeskrekk er ikke helsemessig skikket. Andre fobier må være utredet av spesialist, med meget stor sannsynlighet for at reaksjonen ikke vil kunne medføre fare ved utførelse av arbeid, før en kan vurdere tjenestedyktighet. Ved ev. medisinering må spesialist uttale seg om skikkethet
Spesielle personlighetstrekk		I utgangspunktet ikke helsemessig skikket. "Høyrisikosøkere", for eksempel personer med ADHD og andre som har tendens til å handle uten å risikovurdere i forkant, må vurderes strengt før de eventuelt godtas som helsemessig skikket.

Diabetes og andre indre-sekretoriske sykdommer

Diagnose	Beskrivelse	Konklusjon
Diabetes mellitus	Sukkersyke	**Kun kostbehandling:** Helsemessig skikket **Insulinbehandlet:** Ikke helsemessig skikket. Årsaken er at selv om insulinbehandlingen er velregulert, kan det i en krisesituasjon oppstå hypoglykemi og kontroll av blodsukkeret og umiddelbare tiltak er ikke mulig. **Tablettbehandlet:** I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes om effekten av medisinene er tilfredsstillende og uten risiko for hypoglykemi. - Bruk av tabletter med økt risiko for hypoglykemi (sulfonylurea-gruppen) - Ikke helsemessig skikket. - Velregulert med tabletter; kompetent lege kan foreta en individuell bedømming om vedkommende likevel kan godkjennes. Det forutsettes konsultering med spesialist i indremedisin før eventuell godkjenning. **Påviste komplikasjoner**: Ikke helsemessig skikket: - Mikrovaskulære komplikasjoner (nefropati, nevropati, retinopati) - Tegn til makrovaskulære komplikasjoner (angina, EKG-forandringer tydende på gjennomgått infarkt, kjent koronarsykdom, cerebralt insult eller perifer arteriell karsykdom)
Andre indre-sekretoriske sykdommer	Eksempelvis primær eller sekundær binyrebarksvikt (sekundær til hypofyse-sykdom)	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket. Det forutsettes konsultering med spesialist i indremedisin før eventuell godkjenning. Binyrebarksvikt i svært krevende oppdrag gir risiko for binyrebarkkrise. Det kan gjøres unntak ved god forståelse for sykdommen og håndteringen av den.

Hjerte- og karsykdommer

Diagnose	Beskrivelse	Konklusjon
Hypertensjon	Forhøyet blodtrykk over 140/90 mmHg	I utgangspunktet ikke automatisk helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming. Vurdering ut fra graden av og årsaken til hypertensjonen kreves og av hvor effektiv eventuell medisinsk behandling er.
Gjennomgått hjerteinfarkt		I utgangspunktet ikke helsemessig skikket. Det kan gjøres unntak for små hjerteinfarkt, som ikke har redusert venstre ventrikkelfunksjon eller yteevne. Det kreves symptomfrihet uavhengig av medikamentell behandling. Ved gjennomgått hjerteinfarkt må kardiolog undersøke vedkommende, blant annet med vurdering av fremtidig risiko.
Angina pectoris	Hjertekrampe	Ikke helsemessig skikket
Mistenkt angina pectoris	Mulig hjertekrampe	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming. Utredning av indremedisiner/kardiolog kreves, som må omfatte ultralyd og belastningstest til adekvat belastning uten tegn til ischemi eller symptomer på hjertesykdom.
Operasjon av hjertets arterie	Ballongdilatasjon/ koronare stenter	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket. Kan godkjennes etter individuell vurdering hos kardiolog, der det tas hensyn til hvor omfattende behandlingen med ballongdilatasjon/ koronare stenter (PCI) er, samt vurdering av fremtidig risiko.
Pacemakerbehandlet	Bærer av apparat som styrer hjerteslagene	Ikke helsemessig skikket ved implantert hjertestarter (ICD) • I utgangspunktet ikke helsemessig skikket ved annen pacemakerbruk • Individuelle unntak kan vurderes av indremedisiner/kardiolog. Det må først tas hensyn til årsaken til pacemakerbruk, men også type pacemaker og grad av pacemakeravhengighet. Uansett må det gå minimum 3 måneder etter implantasjon før røyk- eller kjemikaliedykker ev. kan godkjennes for tjeneste med pacemaker. Pacemakeren må kontrolleres regelmessig og sterke elektromagnetiske felt må unngås.
Cardiomyopati	Sykdom i hjertemuskelen	Ikke helsemessig skikket
Akutt myocarditt	Betennelse i hjertemuskelen	Midlertidig ikke helsemessig skikket. Vær oppmerksom på mulighet for akutt myocarditt ved infeksjoner i de øvre luftveiene. Etter gjennomgått akutt myocarditt skal 3 måneders karenstid før en helseundersøkelse avgjør om arbeidet kan tas opp igjen. Utredning av indremedisiner/kardiolog kreves.

Diagnose	Beskrivelse	Konklusjon
Operert for feil på hjerteklaff		I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming. Utredning av indremedisiner/kardiolog kreves.
Arytmier	Ujevne hjerteslag	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming. Utredning av indremedisiner/ kardiolog kreves. Etter individuell vurdering kan det gjøres unntak for: • Spredte VES (ventriculær ekstrasystole) fra RVOT (right-ventricular-outflow-trac-tachycardi) uten strukturell hjertesykdom • Atrieflimmer – persisterende eller kronisk uten signifikante symptomer og med god frekvenskontroll og fravær av strukturell hjertesykdom • Paroksysmalt atrieflimmer uten signifikante symptomer ved anfall • Supraventrikulære tachycardier som er ablasjonsbehandlet til symptomfrihet og minimum 3 mnd. observasjon
Medisinering med betablokkere	Hjerterytmeregulerende medisiner	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming. Den underliggende grunnen til behandlingen er avgjørende. Utredning av indremedisiner/ kardiolog anbefales.
Medisinering med antikoagulantia, herunder salicylater	Blod-fortynnende medisiner	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming. Den underliggende grunnen til behandlingen er avgjørende. Utredning av indremedisiner/ kardiolog kreves.
Andre hjertesykdommer		I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming. Utredning av indremedisiner/kardiolog kreves.

Lungesykdommer

Diagnose	Beskrivelse	Konklusjon
Astma som er avhengig av behandling		Ikke helsemessig skikket
Kronisk obstruktiv lungesykdom (KOLS)		Ikke helsemessig skikket
Hyperreaktivitet i luftveiene	Overfølsomhet	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming. Utredning av lungelege/allergolog/indremedisiner kreves.

Nevrologiske sykdommer

Diagnose	Beskrivelse	Konklusjon
Epilepsi	Krampeanfall	Ikke helsemessig skikket. Gjelder også andre anfallsvise bevissthetsforstyrrelser. Se for øvrig krav til førerkortgruppe 2 og 3 i forskrift om førerkort m.m. kap. 8
Andre nevrologiske sykdommer		I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming. Sykdommen må ikke være av en art eller et omfang som hindrer at røyk- og kjemikaliedykkeren kan tjenestegjøre sikkert, eller at sykdommen har en slik karakter at den kan forverre seg hurtig. Nevrolog bør konsulteres og eventuelt utrede tilstanden.

Muskel- og skjelettsykdommer

Diagnose	Beskrivelse	Konklusjon
Alvorlige ortopediske sykdommer	Sykdommer i skjelettet og leddene	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming. Sykdommen må ikke være av en art eller et omfang som hindrer sikker tjenestegjøring, eller at sykdommen har en slik karakter at den kan forverre seg hurtig. Ortoped/fysikalsk medisiner bør konsulteres og eventuelt utrede tilstanden.
Alvorlig svekkelse av muskler og koordinering av bevegelser		I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming. Sykdommen må ikke være av en art eller et omfang som hindrer sikker tjenestegjøring, eller at sykdommen har en slik karakter at den kan forverre seg hurtig.

Hørsel og balanse

Diagnose	Beskrivelse	Konklusjon
Hørselstap	Hørselen skal måles med audiometer på begge ører som et gjennomsnitt av frekvensene 500, 1000, 2000 og 4000 Hz. Gjennomsnittet bør ikke overstige 30 dB HL (hearing loss) på noen av ørene.	Hvis hørselstapet er litt mer enn 30 dB HL, men hørselstapet kan kompenseres med godkjent sambandsutstyr, kan røyk- og kjemikaliedykker godkjennes etter individuell bedømming. Det forutsetter at kompetent lege 1. vurderer grundig hørselen og effekten av sambandsutstyret 2. henviser regelmessig til øre-nese-hals-spesialist for vurdering av hørselen 3. innhenter regelmessig skriftlig uttalelse fra nærmeste leder, om uproblematisk auditiv kommunikasjon i og utenfor innsats Hva som regnes som regelmessig, må vurderes av den kompetente legen.
Hørselstap med bruk av høreapparater	Høreapparater tåler å brukes under et røykdykk, men batterisvikt og annen teknisk svikt kan forekomme som kan være fatalt.	Ikke helsemessig skikket. Kravet er satt med bakgrunn i behov for sikker kommunikasjon under røykdykket. Se merknad Merknad: Det kan i helt spesielle tilfeller gjøres unntak for svært erfarne røykdykkere som arbeider som røykdykkerledere. Det vil si kun som beredskap for å redde røyk- og kjemikaliedykkere. Det forutsetter at kompetent lege gjør en grundig vurdering med regelmessig godkjenning fra øre-, nese-hals spesialist eller audiolog og skriftlig uttalelse fra nærmeste leder om uproblematisk auditiv kommunikasjon i og utenfor innsats. Det forutsettes at høreapparatene er optimalt tilpasset og at det varsler i god tid når skifte av batteri er nødvendig slik at det ikke skaper problemer under pågående oppdrag.
Ensidig døvhet	Retningsorientering av lyder i innsatsobjektene kreves.	Ikke helsemessig skikket.
Dobbeltsidig døvhet		Ikke helsemessig skikket.
Balanseforstyrrelser		Ikke helsemessig skikket.

Syn

Diagnose	Beskrivelse	Konklusjon
Syn og synstap	Minimum synsstyrke 0,5 med begge øynene åpne	Hvis synet må korrigeres for å oppnå synsstyrke på 0,5 skal det brukes hydrofile linser eller maske med tilpasning for briller, for å oppnå riktig synsstyrke, når dykkeren er tilgjengelig for oppdrag og under tester av fysisk kapasitet. Normalt synsfelt på begge øynene og ikke dobbeltsyn.
Forskjellige synsforstyrrelser		I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming.

Varmerelaterte sykdommer

Diagnose	Beskrivelse	Konklusjon
Varmeintoleranse	Når kroppen ikke klarer å regulere temperaturen effektivt	Det finnes ingen egnet medisinsk test som kan gradere varmeintoleranse, men opplysninger om varmeintoleranse i livs- og sykehistorien kan avdekkes av den kompetente legen. I utgangspunktet ikke helsemessig skikket, men kan godkjennes etter individuell bedømming.

Bruk av medisiner (utover det som er nevnt andre steder i tabellen)

Diagnose	Beskrivelse	Konklusjon
Immunsuppresjon	Undertrykking av immunforsvaret ved hjelp av medisiner	I utgangspunktet ikke helsemessig skikket. Den underliggende grunnen til behandlingen er avgjørende. Utredning av indremedisiner/annen relevant spesialist kreves.